

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

кафедра кримінального права

Статус дисципліни:	вибіркова
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	магістр
Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Форми здобуття вищої освіти:	денна, заочна
Мова навчання:	українська
Навчальний рік:	2023-2024
Форма підсумкового контролю:	екзамен, залік

Мостепанюк Людмила Олександрівна – доцент кафедри кримінального права,
кандидат юридичних наук, доцент

Переглянути профіль Google Академії:

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&view_op=listUEAAAAJ

Переглянути профіль ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2894-0654>

Контактний телефон:	(066) 731 42 01
Електронна адреса:	k006@naiaiu.kiev.ua; kkpnavs@ukr.net
Розклад навчальних занять:	очні: (згідно з окремим графіком кафедри) онлайн: k004@naiaiu.kiev.ua
Консультації:	очні: пн-пт з 14.00-16.00, каб. 316 онлайн: ел. поштою, пн.-пт з 8.30 до 16.00

Сторінка дистанційного курсу: <https://dn.naiaiu.kiev.ua/course/view.php?id=3038>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства України» – формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо практичного застосування кримінального законодавства України; вироблення у магістрів вміння орієнтуватися у сучасних проблемах кримінального законодавства, аналізувати їх та висловлювати власну думку щодо причин і варіантів вирішення цих проблем; формування практичних навичок правильного застосування положень Кримінального кодексу України при кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тривалість 3 кредити (90 год.).

Форми та методи навчання. лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом навчальних занять; бінарні, частково-пошукові та інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль: відвідування занять; виконання самостійної роботи; робота на семінарських та практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.

Підсумковий контроль: семестровий контроль у формі заліку / екзамену.

Пререквізити (Prerequisite): Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства України» пов'язана та базується на теоретичних положеннях навчальних дисциплін «Теорія держави та права», «Основи кримінального права», «Кримінальне право», «Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень», «Кваліфікація окремих видів кримінальних правопорушень».

Постреквізити (Postrequisite): «Реалізація кримінального законодавства України», «Кримінально-правова охорона права власності», «Кримінально-правова охорона прав і свобод людини», «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

РН4 Знати та розуміти основи права Європейського Союзу

РН5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН13 Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК10.Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Перелік компетентностей, розвиток яких забезпечується вивченням навчальної дисципліни («soft skills»):

- презентаційні навички;
- вміння комунікувати та переконувати;
- здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;
- здатність розбиратися в сучасних технологіях збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
<p>Тема 1. Актуальні проблеми попередньої кримінально протиправної діяльності</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка</p>	<p>1. Вирішення практичних завдань Посібники: 1. Кримінальне право України : зб. задач / За заг. ред. д-ра юрид. наук О. М. Джужі та к.ю.н., доц Мостепанюк Л.О. Київ : НАВС, 2023, 98 с. 2. Кримінальне право України : зб. задач / За заг. ред. д-ра юрид. наук О. М. Джужі та к.ю.н., доц Смаглюка О.В. Київ : НАВС, 2023, 93 с.</p> <p>2. Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Які основні відмінності закінченого кримінального правопорушення від попередньої кримінально протиправної діяльності? 2. Визначте правила кваліфікації закінченого кримінального правопорушення. 3. Як відмежовувати попередню кримінально протиправну діяльність від виявлення умислу? 4. Як кваліфікується готування до кримінального правопорушення при альтернативному та неконкретизованому умислі? 5. Як кваліфікується невдала співучасть?</p>
<p>Тема 2. Актуальні проблеми співучасті у кримінальному правопорушенні.</p>	<p>Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням</p>	<p>Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Як відмежовувати попередню кримінально протиправну діяльність від виявлення умислу? 2. Які є правила кваліфікації кримінального правопорушення, вчиненого групою осіб? 3. Як кваліфікуються дії особи, яка створила злочинну організацію з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого кримінального правопорушення, а також здійснювала керівництво такою організацією? 4. Які є правила кваліфікації кримінального правопорушення, вчиненого за попередньою змовою групою осіб? 5. Як кваліфікуються дії підбурювача, якщо він виконує ще й функцію пособника кримінального</p>

		правопорушення?
Тема 3. Актуальні проблеми обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння	Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Які умови правомірності необхідної оборони? 2. Що означає перевищення меж необхідної оборони? 3. В якому випадку закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків? 4. Чи є випадки, коли уявна оборона виключає кримінальну відповідальність? 5. Чим відрізняється необхідна оборона від крайньої необхідності?
Тема 4. Актуальні проблеми інших заходів кримінально-правового характеру	Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. 2. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування. 3. Дайте визначення примусових заходів медичного характеру. 4. Визначте види примусових заходів медичного характеру. 5. Розкрийте порядок припинення застосування примусових заходів медичного характеру.
Тема 5. Актуальні проблеми заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб	Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Розкрити поняття юридична особа. 2. Що є підставами застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру. 3. Розкрити конфіскація майна юридичної особи. 4. Розкрити ліквідація юридичної особи. 5. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю кримінальних правопорушень.
Тема 6. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора. Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка. Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. На які види поділяються умисні вбивства? 2. Чи можливо вбивство однієї людини і замах на життя іншої кваліфікувати як вбивство двох або більше осіб? 3. Чи можливе вчинення умисного вбивства з непрямым умислом? 4. Які види легких тілесних ушкоджень? 5. Чим відрізняється катування від інших видів кримінальних

	законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням	правопорушень проти здоров'я?
Тема 7. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Хто може бути потерпілим при зґвалтуванні? 2. Які наслідки не охоплюються «особливо тяжкими наслідками», при зґвалтуванні? 3. Які є типові форми насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом? 4. З чим пов'язується досягнення особою статевої зрілості? 5. При яких умовах вчиняється примушування до вступу в статевий зв'язок?
Тема 8. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти власності	Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора. Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка. Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Яка основна відмінність крадіжки від грабежу? 2. Яка основна відмінність розбою від вимагання? 3. Що слід розуміти під насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи під час розбою? 4. У чому полягає схожість вимагання та примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань? 5. Що є предметом незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї?
Тема 9. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням	Підготовка до дискусії за питаннями: 1. Кваліфікація знищення, руйнування або пошкодження пам'яток – об'єктів культурної спадщини та самовільне проведення пошукових робіт на археологічній пам'ятці. 2. Кваліфікація знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. 3. У чому полягає відмінність між масовими заворушеннями і

		<p>груповим порушенням громадського порядку та хуліганства?</p> <p>4. Що слід розуміти під грубим порушенням громадського порядку у кримінальному правопорушенні, передбаченому ст. 296 КК України?</p> <p>5. В яких випадках грубе порушення громадського порядку при вчиненні хуліганства може бути визнане за ознакою особливої зухвалості та виняткового цинізму?</p>
<p>Тема 10. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг</p>	<p>Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора.</p> <p>Практичне заняття: здобувач вищої освіти вирішує практичні завдання з опрацювання актуальних проблем застосування кримінального законодавства України щодо кримінально-правової кваліфікації, які демонструються аудиторії, відповідають на завдання, поставлені викладачем або групою за вирішеним завданням</p>	<p>Підготовка до дискусії за питаннями:</p> <p>1. Неправомірна вигода як предмет кримінального правопорушення: проблемні питання тлумачення.</p> <p>2. Нематеріальні активи: проблемні питання визначення.</p> <p>3. Службова особа публічного права як суб'єкт кримінального правопорушення у сфері службової діяльності.</p> <p>4. Службова особа приватного права як суб'єкт кримінального правопорушення у сфері професійної діяльності.</p>

Основні інформаційні джерела

1. Порядок обчислення розміру фактичних витрат закладу охорони здоров'я на стаціонарне лікування потерпілого від злочинного діяння та зарахування стягнених з винних осіб коштів до відповідного бюджету і їх використання: постанова Кабінету Міністрів України від 16 липня 1993 р № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-93-%D0%BF>
2. Постанови Пленуму Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovap/.
3. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 1 жовтня 1996 р. № 392/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%D0%B2%D1%80>
4. Про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства: конвенція ООН від 26 листопада 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168
5. Про порядок здійснення помилування: положення затверджене Указом Президента України від 21 квітня 2015 р. № 223/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>
6. Про практику застосування примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05>
7. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>
8. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10_7
9. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05>
10. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 жовтня 2003 р. № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03>

11. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03/ed20031024>
12. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>
13. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>
14. Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні: Закон України від 17 квітня 1991 р. № 962-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-12>
15. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи. постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>
16. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30 травня 2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08>
17. Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-02>
18. Про судову практику у справах про хабарництво: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26 квітня 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02>
19. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну невідбутої частини покарання більш м'яким: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-02>
20. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. К. : Юрінком Інтер, 2017. 1154 с.
21. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. – [9-те вид., переробл. та доповн.]. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К. : Юридична думка, 2018. 1316 с.
22. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін. ; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни – ПК (ноутбук/планшет), пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні технології навчання (*електронна пошта, форум, чат, відео-конференція в он-лайн режимі, блог, середовище Classroom, сервіс Zoom.us для проведення он-лайн занять, соціальні мережі та Viber, платформа Moodle для дистанційних курсів та інші у період обмежувальних протиепідемічних заходів з елементами дистанційного та змішаного навчання*).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання, критеріїв допуску до семестрового контролю здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ за обов'язкової умови забезпечення аутентифікації здобувача вищої освіти. Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідними науково-педагогічним(и) працівником(ами) під час

навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Політика щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до вимог Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ.

<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Політика щодо академічної доброчесності: відповіді (усні або письмові) під час проведення навчальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку чи екзамену використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Академії.

https://www.naiou.kiev.ua/files/dobrochesnist/polozh_26072019.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим відповідно до вимог нормативних документів НАВС з організації освітнього процесу. У період обмежувальних протиепідемічних заходів навчання здійснюється із використанням дистанційних технологій за погодженням із Вченою радою НАВС та за обов'язкової умови забезпечення аутентифікації здобувача вищої освіти.

Після здійснення вибору навчальної дисципліни «Робота з персоналом в органах Національної поліції» вона є обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Оцінювання результатів навчання Перший семестр першого року навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)										Підсумковий контроль	Підсумков а кількість балів
										залік/екзамен	
Max 60%										Max 40%	Max 100%
T 1 6	T 2 6	T 3 6	T 4 6	T 5 6	T 6 6	T 7 6	T 8 6	T 9 6	T 10 6	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

балах	шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробник:

Людмила МОСТЕПАНЮК – доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент.

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, протокол від 06.07.2023 року № 26.

Завідувач кафедри кримінального права
06 . 07 2023 р.

Олена

МАТЮШЕНКО